

LE ENO JE POTREBNO

Vrtnice

Kakor v maju s šmarnicami častimo Mater Marijo, je v juniju naša pozornost usmerjena na Jezusa, na njegovo presveto Srce. V juniju obhajamo tudi praznik presvetega Srca Jezusovega. Vrtnice lahko obhajamo v cerkvi in doma, morda kot večerno molitev. Za to priložnost so na razpolago tudi knjižice z vsakodnevnimi premišljevanji.

Kaj je posvetitev in izročitev Jezusovemu in Marijinemu srcu

Bistvo posvetitve je v skladu s posvetilno molitvijo zavestna in popolna odpoved grehu, zapeljivosti zla in hudemu duhu ter nepreklicna podaritev Marijinemu Srcu in po njem Jezusovemu Srcu kot odgovor na njuno ljubezen. S to posvetitvijo se zavestno obnovi in poglobi krstna posvetitev Bogu.

Zakaj govorimo o Jezusovem in Marijinem »srcu«?

Najprej zato, ker o Jezusovem in Marijinem Srcu govorijo odloki cerkvenega učiteljstva in cerkvena liturgija (praznik Srca Jezusovega in spomin Srca Marijinega).

Tudi Jezus in Marija se tako predstavita v posebnih razodetjih (npr. sv. Marjeti Alakok, sv. Katarini Labouré, fatimskim vidcem, sv. Favstini Kowalski). Temelj za to pa je že v Svetem pismu.

Sv. Marjeta Alacoque; sv. Katarina Labouré;

Fatimski vidci;

sv. Favstina Kovalska

V Svetem pismu in splošni govorici ljudi pomeni »srce« osebno središče človeka in je simbol njegove ljubezni.

Ko govorimo o Jezusovem in Marijinem srcu, mislimo na Jezusa in Marijo pod vidikom bogastva njunega notranjega življenja, zlasti njune ljubezni do nebeškega Očeta in do nas, ljudi.

Človeštvo danes bolj kot kdajkoli potrebuje Božjo dobroto, ljubezen in usmiljenje. Prav tega smo deležni pri posvetitvi Jezusovemu in Marijinemu Srcu in pri življenju iz te posvetitve.

Podoba obeh Src nam govori o njuni neizmerni ljubezni do ljudi, do vsake župnije, do vsake družine, do vsakega posameznika.

Njuna ljubezen do grešnega človeštva se razodeva vseskozi od Jezusovega rojstva v betlehemskega hlevu do smrti na križu na Golgoti. Njuna ljubezen je tako čudovita posebno zato, ker je križana.

Jezus in Marija nas z izkazovanjem svoje ljubezni hočeta pripeljati k nesebični ljubezni do Boga in do bližnjega, kar je bistvo svetosti, h kateri smo vsi poklicani.

Ker nas ljubita, hočeta rešiti človeštvo, ki je zašlo na stranpot.

O tem nam govorijo tudi fatimska sporočila. Treba je verovati v njuno ljubezen in jima zaupati ter se jima popolnoma izročiti. Prenovila bosta naša srca, da bomo začeli misliti, govoriti, delati in ljubiti kakor onadva.

Jezus je sv. Marjeti Alakok zagotovil, da bodo mlačni kristjani, če bodo častili Jezusovo Srce in se mu posvetili, postali goreči, taki pa bodo hitro dospeli do velike popolnosti.

»Srce Jezusovo, v Materi Devici od Svetega Duha upodobljeno.«

Po delovanju Svetega Duha je bil Jezus kot človek s človeškim srcem oblikovan v telesu Device Marije. Obe Srci sta bili že od začetka čudovito združeni.

Marijino Srce je prvo počastilo Jezusovo Srce in je najgloblje doumelo globino njegove ljubezni.

Ona je kot vzgojiteljica oblikovala Srce svojega Sina.

Ko je bilo Jezusovo Srce na križu z vojakovo sulico prebodeno, je tudi Marijino Srce prebodel meč bolečin. V Jezusovem Srcu odseva Srce njegove Matere.

Češčenje Marijinega Srca se je v Cerkvi razvijalo vzporedno s češčanjem Srca Jezusovega. Spomin Marijinega brezmadežnega Srca je takoj za praznikom presvetega Srca Jezusovega, kar kaže na njuno tesno povezanost.

Pri vseh treh prikazanjih angela v Fatimi leta 1916 je angel miru, skupaj z Jezusovim, omenil tudi Marijino Srce. Kjer je Sin, tam je tudi Mati!

Pri drugem prikazanju Device Marije v Fatimi, 13. junija 1917, je Lucija dobila življenjsko nalogo, da širi češčenje Marijinega brezmadežnega Srca, v katerem je rešitev človeštva. Češčenje Jezusovega Srca je bilo takrat v Cerkvi že močno uveljavljeno.

Odbor za posvetitev
Jezusovemu in Marijinemu Srcu

SVETNIKI – BOŽJI PRIJATELJI

Vi ste luč sveta – sveti na Slovenskem

»BODITE SVETI, KER SEM JAZ SVET.« (1 Pt, 1,16)

Blažene drinske mučenke

Papež Benedikt XVI. je med avdienco za prefekta Kongregacije za zadeve svetnikov, kardinala Angela Amata, podpisal skupno devet dekretov. V treh primerih je potrdil čudežno ozdravljenje, v petih pa je priznal junaške kreposti.

Papež je priznal tako tudi mučeništvo petih redovnic, ki so bile decembra 1941 umorjene v Bosni in so znane kot »drinske mučenke«. To so redovnice Hčere Božje ljubezni s. M. Jula Ivanišević, s. M. Berchmana Leidenix, s. M. Bernadeta Banja ter s. M. Krizina Bojanc in s. M. Antonija Fabjan. Slednji sta Slovenki.

Kakšna je njihova zgodba? Večkrat je bila že predstavljena v Družini, tokrat je povzeta po uradni spletni strani, pripravljeni ob beatifikacijskem postopku.

Sestre Hčere Božje ljubezni je na povabilo nadškofa dr. Josipa Stadlerja leta 1882 v Sarajevo osebno pripeljala ustanoviteljica družbe

Franciska Lechner. Leta 1911 so na Palah, nedaleč od Sarajeva, odprle samostan z imenom Marijin dom. Prvotno je bil zamišljen kot oaza za počitek bolnikov in sester učiteljic iz Zavodov sv. Jožefa. Vendar je Marijin dom kmalu postal znan zaradi dobrih del do ubogih, ki so trkali na vrata, posebno pa do pravoslavnih sosedov. Zaradi tega so ga imenovali »Gostišče ubogih«.

Od izbruhu vojne leta 1941 so bile v samostanu na Palah: s. M. Jula Ivanišević (Hrvatka, r. 1893.) kot predstojnica, s. M. Berchmana Leidenix (Avstrijka, r. 1865.), s. M. Krizina Bojanc (Slovenka, r. 1885.), s. M. Antonija Fabjan (Slovenka, r. 1907.) in s. M. Bernadeta Banja (Madžarka, r. 1912.). Z dejavno ljubeznijo so v duhu svoje družbe pričale za krščansko ljubezen. Požrtvovalno so negovale bolnike in velikodušno delile kruh otrokom državnega Otroškega doma. Med njimi niso delale razlik ne po veri in ne po narodnosti. Podpirale so uboge in berače, ki so prihajali z Romanije.

Kljub temu so četniki 11. decembra 1941 vseh pet sester odvlekli na pot proti Goraždu, hišo pa izropali in zažgali. Križev pot je sestre vodil po mrazu in snegu, brez potrebne obleke, med zasliševanjem, grožnjami in poniževanji najprej do Carevih Voda in Sjetline. Tam so četniki 75-letno s. M. Berchmano, izčrpano od potovanja in oslABLJENO zaradi dogodkov, ločili od drugih sester in jo nekje zadržali. Sestre Julo, Krizino, Antonijo in Bernadeto so odvedli naprej do Goražda.

Potovanje sester od Pal preko Romanije do Goražda je trajalo štiri dni in štiri noči. V Goražde so prispele 15. decembra 1941, popoldne. Namestili so jih v drugo nadstropje vojašnice. Še tisti večer so podivjani in pijani četniki vdrli v njihovo sobo in jih hoteli onečastiti. V obrambi svojega človeškega dostojanstva in obljube čistosti so se sestre iztrgale iz rok napadalcev in druga za drugo poskakale skozi okno. Četniki so medtem zdrveli pred vojašnico in težko ranjene sestre z noži usmrtili. Odvlekli so jih do reke Drine, ki je nekaj dni za tem odnesla njihova trupla.

S. M. Berchmana je deset dni ostala v Sjetlini, kjer si je kar dobro opomogla. Nato naj bi odšla v Goražde k ostalim sestram, ki pa so bile medtem že mrtve. Dva četnika sta jo odpeljala na saneh. Kočijaž je potem, ko se je vrnil, povedal, da je »srečno« prispela k svojim sestram. Spremljevalec pa je imel njen rožni venec obešen okoli vratu. Zapisano je, da je bila ubita 23. decembra 1941.

Sestre Jula, Berchmana, Krizina, Antonija in Bernadeta, znane kot »drinske mučenke«, so velikodušno in z nesebično ljubeznijo kot

misijonarke v »trpinčeni Bosni« služile Bogu predvsem s pomočjo ubogih. Zvestobo Bogu so potrdile s prelitjem svoje krvi. Glas o njihovi mučeniški smrti se je razširil daleč naokoli.

Kardinal Vinko Puljić, vrhbosanski nadškof, je zato, ko je dobil potrebno dovoljenje Kongregacije za zadeve svetnikov, 4. decembra 1999 izdal odlok o začetku škofijskega postopka za njihovo beatifikacijo.

Razglasitev Božjih služabnic, sester Jule, Krizine, Antonije, Berchmane in Bernardete, za blažene bo ne samo uradno priznanje njihovega mučeništva, ampak tudi visoko priznanje duhovnim vrednotam, za katere so sestre živele in žrtvovale svoja življenja. Mučenke Jula Ivanišević, Berchmana Leidenix, Krizina Bojanc, Antonija Fabjan in Bernadeta Banja so »priče izjemne zvestobe Bogu in dejavne ljubezni do ubogih. V veri upravičeno upamo, da bo njihova prelita kri seme novih osveščenih in odgovornih kristjanov in novih duhovnih poklicev za nove čase. Mučenke so močne zagovornice v vseh potrebah, posebno v težkih življenjskih preizkušnjah in nevarnostih. Mnogi so se o tem že prepričali,« med drugim beremo na spletni strani, posvečeni drinskim mučenkam, ki so bile ubite zaradi sovraštva do vere.

In kdo sta Slovenki med drinskimi mučenkami?

S. Krizina (Jožefa) Bojanc je bila rojena 14. maja 1885 v vasi Zbure (župnija Šmarjeta) kot drugi od šestih otrok očeta Mihaela in matere Marije. Doma so imeli gostilno, dokler ni leta 1891 oče odšel v Ameriko, od koder se ni vrnil. Mama Marija je ostala sama s petimi otroki, šesti je bil na poti. Pobožna žena je vse svoje otroke posvetila nebeški Materi v varstvo. Prav po Marijinem zgledu sta dve hčeri izrekli »zgodí se« in se odločili za redovniško pot med Hčerami božje ljubezni. Te redovnice so namreč iz Sarajeva prihajale v različne kraje tedanje države in zbirale darove za vzdrževanje svojih šol in sirotišnic. Pogosto so prihajale prav v Slovenijo, kjer so imele dobrotljivega zaščitnika – škofa Antona B. Jegliča, ki je z njimi zgledno sodeloval že v Sarajevu kot pomožni škof ob nadškofu Stadlerju. Hčere božje ljubezni so prišle tudi v šmarješko župnijo in tu dobile darova posebne vrste – sestri Angelina in Jožefa sta ob srečanju z njimi začutili Božji klic. Leto dni starejša Jožefa je v Družbo vstopila decembra 1921, stara 36 let, mlajša Angelina pa tri leta pozneje (dočakala je častitljivih 95 let). Jožefa je julija 1922 vstopila v

noviciat in prevzela ime Krizina. Večne zaobljube je izrekla 5. avgusta 1925, tik pred tem pa je bila premeščena v samostan na Pale. V naslednjih letih je služila v mnogih ustanovah družbe, predvsem na področju Tuzle. Aprila 1939 je bila na lastno prošnjo spet premeščena na Pale in čez poldrugo leto se je zgodilo to, kar je sicer po naravi plaha Krizina po pripovedovanju sosester večkrat govorila: »Tako si želim umreti mučeniške smrti.« Njena molitev je bila uslišana.

S. Antonija (Jožefa) Fabjan se je v vasi Malo Lipje, nekdanja župnija Hinje, danes Žužemberk, očetu Janezu in materi Jožefi rodila 23. januarja 1907. Očeta je izgubila pri štirih letih, le dva meseca potem, ko se je rodila najmlajša sestra Angela (oče je imel iz prvega zakona tri otroke, po smrti prve žene se je poročil drugič in imel še pet otrok). Jožefa je tako ostala sama z osmimi nepreskrbljenimi otroki, nekaj let pozneje pa je tudi ona zbolela in kmalu umrla. Otroke so v rejo vzele družine sorodnikov, takrat enajstletno Jožefo je v dobrotljivo varstvo vzela teta. Ko je v Jožefi pozneje dozorela odločitev za redovniško pot, jo je teta navdušeno podprla in ji ves čas stala ob strani. K Hčeram božje ljubezni je Jožefa prišla po posredovanju sorodnice s. Margarete Jarc, ki je že bila v tej družbi. Jožefa je prišla v Sarajevo 9. aprila 1929 in se pridružila 46 Slovenkam, kolikor jih je bilo tega leta med Hčerami božje ljubezni. V noviciat je stopila na svoj god, 19. marca 1930, in prevzela ime Antonija. V drugem letu noviciata je bila njena učiteljica tudi s. Berchmana, s katero sta deset let kasneje skupaj stopili na pot mučeništva. Po začasnih zaobljubah je služila predvsem v Sarajevu, leta 1936 pa je bila premeščena na Pale. Tudi po večnih zaobljubah (28. avgusta 1937) se je vrnila v samostan na Pale – nepolna štiri leta pozneje pa je te zaobljube podpisala tudi z mučeniško krvjo.

Pripravila Marica

Molitve nekoč

V literarni kotichek smo dodali še stare molitve, ki ste se jih naučili od staršev, starih staršev, sorodnikov ... pa jih še nismo slišali ali pa so pozabljene. Zapišite jih in pošljite, z veseljem jih bomo objavili. Pripišite tudi, kdaj in kdo vas je molitev naučil. Za pokušino objavljamo eno izmed molitev, ki jo je zapisala ga. Ivanka.

Oče, truden sem, počivat grem.
Očke naj takoj zaprem,
Oče, tvoje naj oko
ždi nad mojo posteljo.
Če sem danes česa kriv,
Bog mi bodi milostljiv;
tvoja presveta Rešnja kri
naj mi grehe odpusti.

Molitvico smo molili pri sorodnikih,
kjer sem bila mnogokrat kot otrok.
Molili smo jo namesto kesanja zvečer.

Ivanka K.

Froncova Pepa

Kar malo francosko zveni njeno ime, a ni nobene povezave s Francijo. Živela je samsko življenje z nezakonskim sinom. Davno je že bil odrastel in odšel z doma. Tedaj tega nisem vedela. Takrat nama to niti ni bilo pomembno.

Hiša, v kateri je stanovala, je stala pod Cesarjevo hišo. Manjša je bila od nje, vendar svetlejša. Stala je tik ob cesti, okrog nje je bilo le za ped zemlje. Brajda jo je poleti oblekla v velike zelene liste, na vogalu se je vzpenjala lepa roza vrtnica.

Hiša sama je imela le dva prostora, za spanje in kuhanje. Kuhati Pepe nisem videla nikoli. Kljub temu je bila čokate in obilnejše postave. Tudi ona je bila pokuševalka mojih jedi, pogosto so bile to palačinke. Z velikim tekom jih je jedla. Sedela sem na stopnicah in jo opazovala pri tem, ona pa je sedela na edinem majavem stolu. Kar precej jih je

pojedla, tako da sem se včasih morala zagovarjati pred domačimi zaradi primanjkljaja doma.

»Ampak ona je uboga in sama,« je bil moj izgovor.

Kljub samotnemu življenju je bila družabna in zgovorna. V cerkev pa ni hodila.

»Bila je taka, za obe strani,« so dejali vaščani.

Tega tedaj nisem razumela, bila sem premlada, a bilo je poučno.

Pripovedovala mi je dogodke iz časa vojne in kot otrok sem jo z radovednostjo poslušala. Njene zgodbe sem uporabila za šolske spise.

Dobro sem jih »unovčila« in prejela lepe ocene. Prebrala sem jih še njej in ponosna je bila na svojo vlogo junakinje, »partizanke Pepe«.

Moji domači so sprejemali tovrstno navezo drugače: dobro oceno sem imela, ona pa je bila samo prava oseba za dobro zgodbo.

Prenehala sem pisati o njej, ne vem zakaj.

Železen, črn štedilnik je stal v njeni kuhinji in z zlato pološčenimi ročaji je kar buril domišljijo. Občasno sem se ga dotaknila in ga občudovala.

Palačinke sem položila nanj in postal je topel, vsaj tako se mi je zdelo.

Kdaj sem ji prenehala kuhati in jo obiskovati, ne vem natančno.

Še me je ustavljala, ko sem se vračala iz šole, in povprašala po tem in onem. Naslonila sem se na njena zelena vrata in se z njo pogovarjala.

Njene hiše ni več. Le še grmiček roza vrtnic spominja nanjo.

Spomin nanjo vzdržuje moja mama, tudi njeno vrtnico ima.

Všeč so mi postala zelena vrata, nanje bi se naslonila, mogoče sedla na prag s krožnikom palačink v naročju.

Ostaja spomin na najina srečanja. Mojih otroških dni je konec.

Zgodbe o »Froncovi Pepi« še ne.

Iz knjige: Majda Jarem Brunšek, Zaznamovale so me

Bratu in sestri

Posvečeno najboljšemu bratu in najboljši sestri!!! Hvala življenju, da vaju imam!

Nebo nas je močno ljubilo,
za brate, sestre naredilo.

Iz istega naročja smo prišli na svet,
delili dneve mnogih let.

Smo prve igre skupaj se igrali,
zvečer v postelji se hihitali,
smo prve buške si delili,
sveta skrivnosti se učili.

Moj brat je velik in močan,
ob njem bila sem vedno varna.

Me naučil voziti je kolo
in nosil »narobutano« mi sadje.
In sestra moja, vedno spremljevalka,
pri šolskem delu mi je pomagala,
nova oblačila vedno izbrala,
za vse skrivnosti moje prva izve,
zaupnica vseh mojih dni.

A zrastle smo, se zaljubili,
vsak je svojo srečo šel iskat,
a še nas veže, kar je v duši,
da zbiramo se mnogokrat.

Srce je moje vztrepetalo
in vriskalo je prav na glas,
ko sta skrivnostno mi dejala,
da kmalu teta bom postala.
In ljubim vajine te otročiče,
kakor da moji bi bili,
skupaj mnoge trenutke si delimo
in čas prehitro nam beži.

V laseh že prva srebrnina spominja na pretekle dni,
a misli naše v prihodnost
vsak dan utirajo poti.

In vem, da če življenje bo ranilo,
če kdaj bo vse narobe šlo,
v domači hiši vaju najdem,
da se objamemo gorko!

Tadeja Gnezda

EMAVS – tedenska skupina za samopomoč

Narava je v bujni rasti, pred vrati pa so že počitnice tudi za redne tedenske medgeneracijske skupine, to so tedenska srečanja starih ljudi za samopomoč.

Ena od pogovornih skupin v Domu Marije in Marte je skupina EMAVS, ki ima srečanja vsak torek ob 15. uri v skupnem prostoru v 5. nadstropju Doma. Člani skupin in voditeljice se teh srečanj veselimo.

Srečanje pričnemo z duhovno mislijo in nato nadaljujemo s temo, za katero se odločimo in pri tem sodelujejo vsi člani. Odločamo se za teme, ki spominjajo na mladost – domača dela, prazniki, družinski dogodki. Za vedro razpoloženje poskrbimo z narodnimi pesmimi in različnimi šalami. Vsakič si privoščimo tudi kavico s piškoti.

Skupini sem se pridružila, da kot voditeljica pridobim izkušnje, saj so člani polni življenjskih izkušenj in modrosti, le prav jih je treba nagovoriti, da to povedo.

Marinka P.

Moj prvi prošnji dan v Logatcu

Ponedeljek, 22. maja, je bila zvečer oznanjena sv. maša in prošnja procesija na Čevici. Ker nisem vedela, kje je to, sem šla še podnevi pogledat, kje točno se nahaja in kako daleč je. Dobila sem napotek: Čez cesto na hribčku, zvonik se od daleč vidi – res ni težko najti. Ko sem prišla na glavni vhod, je bila cerkev zaklenjena. Pokukala sem skozi ključavnico – zelo malo se vidi. Pa jo mahnem okrog cerkve. Nekdo je nekaj čečkal, pa so že pobelili. Ko sem prišla okrog na stranski vhod, pa so bila cerkvena vrata na stežaj odprta – saj so zračili za večerno daritev. Morala sem se nasmehniti sama sebi. Vstopila sem in videla že pripravljene klopi oz. stole, okrašen oltar. Skrbne roke so vse pripravile.

Zvečer se je zbralo veliko ljudi. Sodelovali so med procesijo, ki je potekala po griču navzdol, po stranski poti malo naokrog do cerkve, kjer smo zaključili slovesnost. Bil je lep dan. Mnogi v Domu so mi dejali, da so pred leti tudi sami šli tja, sedaj pa ne zmorejo več.

Alenka

MEDGENERACIJSKE SKUPINE

- BETANIJA: sreda ob 15. uri v V. nadstropju Doma Lazar
- EMAVS: torek ob 15. uri v V. nadstropju Doma Lazar
- MARIJA: četrtek ob 15. uri v jedilnici Doma Marije
- MARTA: torek ob 15. uri v jedilnici Doma Marije

TEDENSKE AKTIVNOSTI

- PONEDELJEK, SREDA, PETEK ob 7.10: telovadba v Domu Marije;
- PONEDELJEK, SREDA, PETEK ob 9.10: telovadba v Domu Lazar;
- TOREK ob 9. uri: vaje za spomin v fizioterapiji, VI. nadstropje;
- ČETRTEK ob 9. uri: kreativna delavnica v pritličju Doma Marta;
- PETEK ob 10.30: sv. maša v kapeli Doma;
- SOBOTA ob 10. uri: druženje s skupino Nazaret;
- NEDELJA ob 10. uri: sv. maša v župnijski cerkvi.

MESEČNE AKTIVNOSTI

- ČETRTEK, 1. 6. 2017: ob 10. uri: babica pripoveduje v vrtcu;
- NEDELJA, 4. 6. 2017, BINKOSTI;
- TOREK, 13. 6. 2017, ob 15. uri: zaključek skupin v Jožefovi dv.;
- ČETRTEK, 15. 6. 2017, ob 9.30: knjižničarka na obisku;
- NEDELJA, 18. 6. 2017, ob 15.00: FARNI DAN na trgu pred cerkvijo;
- SREDA, 21. 6. 2017, ob 10. uri: obisk otrok;
- ČETRTEK, 22. 6. 2017, ob 19. uri: 4. Večer pod lipo;
- SOBOTA, 24. 6. 2017, rojstvo Janeza Krstnika - KRESNI VEČER;
- NEDELJA, 25. 6. 2017, Dan državnosti;
- SREDA, 25. 6. 2017: ob 9.30: kino v Jožefovi dvorani;
- ČETRTEK, 29. 6. 2017, ob 14. uri: praznovanje rostnih dni;

RAZVEDRILO

SMISELNO POVEŽITE DEJAVNOSTI IN DEL DNEVA, KOT JIH OPRAVLJATE!

ZJUTRAJ

KOSILO

SLAČENJE

DOPOLDNE

UMIVANJE ZOB

VSTAJANJE

OPOLDNE

ZAJTRK

OBLAČENJE

POPOLDNE

VEČERJA

TUŠIRANJE

ZVEČER

MALICA

Podnevi počnemo še vrsto drugih opravil. Napišite, kaj vse še delate zjutraj, dopoldne, opoldne, popoldne in zvečer!

SMEJALNICA

KAKO RAZMIŠLJAJO MALČKI?

1. Najkoristnejša žival je svinja. Od nje lahko uporabimo vse, meso od spredaj in od zadaj, kožo za čevlje, ščetine za ščetke in ime za politike!
2. Izraelci so naredili zlato tele, ker niso imeli dovolj zlata za zlato kravo.
3. Vse ribe nosijo jajca, le ruske imajo kaviar.
4. Vsi psi imajo radi vodo. Nekateri celo tako, da v njej tudi živijo. To so morski psi.

Zbrala M. Č.